

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 1998

Συνομιλίες διάρκειας περίπου 2,5 ωρών είχε σήμερα στις 12.00 το μεσημέρι, στο Μέγαρο Μαξίμου, ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκο Κληρίδη.

Στις συνομιλίες μετείχαν επίσης από κυπριακής πλευράς οι Υπουργοί Εξωτερικών Ιωάννης Κασουλίδης, Αμυνας Γιαννάκης Ομήρου, ο Υφυπουργός παρά τω Πρόεδρω Παντελής Κούρος και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Χρήστος Στυλιανίδης. Από δε ελληνικής, οι Υπουργοί Εθνικής Αμυνας Ακης Τσοχατζόπουλος, Εξωτερικών Θεόδωρος Πάγκαλος, ο ΑΝΥΠΕΞ Γιώργος Παπανδρέου και ο ΥΦΕΞ Γιάννος Κρανιδιώτης.

Μετά τις συνομιλίες, ο Πρωθυπουργός της Ελλάδας και ο Πρόεδρος της Κύπρου προέβησαν σε δηλώσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις δημοσιογράφων.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, επωφελούμενοι της παρουσίας του Προέδρου Κληρίδη στην Ελλάδα, θεωρήσαμε σκόπιμο να έχουμε μια συνάντηση και να εξετάσουμε από κοινού τις τελευταίες εξελίξεις που υπήρξαν σε σχέση με το Κυπριακό.

Διαπιστώσαμε ότι από την τελευταία συνάντησή μας, που έγινε το περασμένο Καλοκαίρι, έχει κλιμακωθεί η τουρκική αδιαλλαξία. Αποκορύφωμα ήταν οι απαράδεκτοι όροι, τους οποίους έθεσε ο κ. Ντενκτάς για συνομοσπονδία. Θετικό ήταν ότι υπήρξε γενική απόρριψη των όρων αυτών από τη διεθνή κοινότητα και ότι η διεθνής κοινότητα επιμένει σε μια λύση του Κυπριακού, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Εμείς, στη σημερινή συνάντησή μας, κατά την οποία εξετάσαμε όλο το πρόβλημα, επιβεβαιώσαμε την ανάγκη να συνεχίσουμε την προσπάθεια για την επίλυση του Κυπριακού στη μόνη αποδεκτή βάση, που είναι οι αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών.

Όπως γνωρίζετε, στην Κύπρο υπάρχει μια ειδική εκπρόσωπος των Ηνωμένων Εθνών, η κυρία Χέρκουσ, η οποία έχει αναλάβει, αυτή τη στιγμή, επαφές με τις δύο πλευρές. Εμείς ελπίζουμε ότι οι επαφές αυτές μπορούν να αποδώσουν. Και επίσης ότι οι όποιες παρεμβάσεις έχουν

γίνει και γίνονται συνεχώς προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και τα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, θα αποδώσουν.

Όπως μας πληροφόρησε ο Πρόεδρος Κληρίδης, η κ. Χέρκουσ και την επόμενη εβδομάδα, αλλά και όλο το επόμενο διάστημα, θα συνεχίσει αυτές τις προσπάθειες. Και εμείς, στο πλαίσιο των αποφάσεων που έχουν ήδη ληφθεί, στο πλαίσιο που έχει καθοριστεί τα προηγούμενα χρόνια, θα συμβάλλουμε στο να υπάρχει μια θετική εξέλιξη.

Εξετάσαμε από κοινού και την πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Διαπιστώσαμε ότι η πορεία της ένταξης είναι θετική, έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις. Αυτό είναι το σημαντικό.

Υπάρχουν και ορισμένες ενστάσεις ή ορισμένα προβλήματα, τα οποία έχουν τεθεί από ορισμένες χώρες. Όμως, αυτή τη στιγμή, το κύριο και σημαντικό είναι ότι έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις για την ένταξη. Και όσον αφορά τους ενδοιασμούς, υπάρχουν επιχειρήματα πολύ ισχυρά από πλευράς τόσο της Ελλάδος όσο και της Κύπρου, ώστε να αποκρουστούν αυτοί οι ενδοιασμοί. Εμείς θα συνεχίσουμε, αποφασιστικά, την προσπάθειά μας για να προχωρήσει η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε. και θα πάρουμε όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία για να επιτύχουμε αυτό το σκοπό.

Όσον αφορά την αμυντική θωράκιση της Κύπρου, έχουν και οι δύο χώρες υποστηρίξει την άποψη και διακηρύξει ότι η Ελλάδα και η Κύπρος δεν έχουν κανένα συμφέρον στη δημιουργία εντάσεων. Η Τουρκία έχει συμφέρον στη δημιουργία εντάσεων. Η Τουρκία προσπαθεί να δημιουργήσει αφορμές. Τα όποια αμυντικά μέτρα λαμβάνονται έχουν, ως αποκλειστικό στόχο, την υπεράσπιση της Κύπρου και την κλιμακούμενη τουρκική απειλή.

Η Ελλάδα είναι στο πλευρό της Κύπρου και πάντα ισχύουν οι δεσμεύσεις στο πλαίσιο του δόγματος του ενιαίου αμυντικού χώρου.

Βεβαίως, οι εξοπλισμοί και η εν γένει ενίσχυση της άμυνας δεν είναι αυτοσκοπός. Δεν αγοράζουμε μέσα για τα μέσα, αλλά τα θέλουμε για να προωθηθεί με ειρηνικό και δημοκρατικό τρόπο η επίλυση του Κυπριακού με βάση τις αποφάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Το αμυντικό αεροπορικό σύστημα S-300, για το οποίο έχει αναπτυχθεί τελευταία ολόκληρη παραφιλολογία (έχουν φουντώσει οι συζητήσεις), αποτελεί ένα μέρος της προσπάθειας που κάνει η Κύπρος για την άμυνά της.

Και θέλω να θυμίσω ότι η Κύπρος έχει καταθέσει προτάσεις για αποπλισμό, για αποστρατικοποίηση, που έχουν σκοπό να μειώσουν την ένταση. Εμείς θέλουμε να μειώσουμε την ένταση. Και η προσπάθεια

αυτή εντάσσεται μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο το οποίο είναι η επίλυση του Κυπριακού και η εφαρμογή των αποφάσεων, οι οποίες έχουν ληφθεί.

Συμφωνήσαμε, λοιπόν, ότι τις προσπάθειες αυτές πρέπει να τις συνεχίσουμε. Και πρέπει να τις συνεχίσουμε με τέτοιο τρόπο, ώστε να φέρουν αποτέλεσμα. Γιατί ένα τέτοιο αποτέλεσμα θα στεριώσει την ειρήνη στην περιοχή.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Δεν θα ήθελα να μακρηγορήσω. Συμφωνώ πλήρως με το περιεχόμενο της δηλώσεως του Πρωθυπουργού. Πάντοτε η προσπάθειά μας ήτο και είναι για ειρηνική επίλυση. Φυσικά, εάν η Τουρκία πραγματοποιήσει οποιεσδήποτε απειλές, δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι και έτοιμοι είμεθα και θα αμυνθούμε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ως προς το ζήτημα των S-300 έχουν δημιουργηθεί νέες προϋποθέσεις, νέα δεδομένα...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Δεν υπάρχουν νέα δεδομένα. Είναι σε εξέλιξη αυτή η προσπάθεια, την οποία είχε ξεκινήσει ο Πρόεδρος Κληρίδης για την αποστρατικοποίηση. Προσπάθεια την οποία έχουμε χαιρετίσει και ελπίζουμε ότι θα προχωρήσει. Άρα, δεν υπήρξε και ανάγκη να εξετάσουμε νέες ρυθμίσεις σε σχέση με αυτά τα οποία έχουμε αποφασίσει, εδώ και καιρό.

Γ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ: Η απάντηση του κ. Πρωθυπουργού είναι και δική μου απάντηση.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Πρωθυπουργέ, αναφερθήκατε δύο φορές στην ανάγκη μείωσης της έντασης και είπατε μάλιστα ότι η Ελλάδα και η Κύπρος δεν έχουν κανένα συμφέρον να δημιουργούν ένταση και ότι η Τουρκία έχει συμφέρον στη δημιουργία εντάσεων. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται κάποια κίνηση καλής θέλησης από ελληνικής πλευράς στο θέμα των S-300; Και το δεύτερο σκέλος της ερώτησής μου είναι το εξής: Σε περίπτωση κατά την οποία οι ρωσικοί πύραυλοι εγκατασταθούν στην Κύπρο με βάση την απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου της Κύπρου, η οποία ακόμη ισχύει, θα υπάρξει απόφαση να ενεργοποιηθεί το ενιαίο αμυντικό δόγμα, σε περίπτωση κατά την οποία η Τουρκία πραγματοποιήσει την απειλή της, το περίφημο casus belli που έχουμε πει;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα μου επιτρέψετε να μην προτρέχουμε σε σχέση με τα γεγονότα. Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια κατάσταση. Είναι σε εξέλιξη επαφές. Υπάρχουν συζητήσεις. Θα δούμε τι θα γίνει με τις συζητήσεις. Διότι εάν δηλώσουμε το οτιδήποτε σε σχέση με το τι θα κάνουμε εάν και πώς θα κινηθούμε όποτε, τότε απλώς δυσκολεύουμε όλες αυτές τις

συζητήσεις ή ματαιώνουμε την προσπάθειά μας. Και εκείνο που έχει κεντρική -πιστεύω- σημασία είναι να φανεί ότι η Ελλάδα θέλει πραγματικά να υπάρξει ειρήνη στην περιοχή, ότι η Κύπρος εργάζεται συστηματικά να υπάρξει μείωση των εντάσεων και όλοι οι άλλοι πρέπει να ανταποκριθούν σ' αυτή τη θέληση και σ' αυτή την προσπάθεια. Αυτό είναι το μήνυμά μας. Και οι άλλοι πρέπει να δώσουν συνέχεια στις πρωτοβουλίες, οι οποίες ελήφθησαν από τον κ. Κληρίδη και στις πρωτοβουλίες, τις οποίες στήριξε η Ελλάδα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Με δεδομένο ότι οι ρωσικοί πύραυλοι θα αναχωρήσουν μέσα στο Δεκέμβριο και με δεδομένο ακόμα ότι η πρόταση της Αθήνας για μετεγκατάσταση στην Κρήτη δεν έχει διαψευσθεί ούτε από την Αθήνα, ούτε από τη Λευκωσία (έχει εμμέσως επιβεβαιωθεί) υπάρχει θέμα κοινής συναπόφασης για την μετεγκατάσταση των ρωσικών πυραύλων στο ελληνικό εδαφος;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σε όλα αυτά τα θέματα, θέματα που αφορούν την Ελλάδα και την Κύπρο ή την Κύπρο και την Ελλάδα, ισχύει μια αρχή: Η Κύπρος αποφασίζει. Υπάρχουν τα όργανα της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα οποία θα αποφασίσουν. Και είναι λογικό οι αποφάσεις αυτές να παίρνονται και σε συνεννόηση με την Ελλάδα, στο μέτρο που αφορούν την Ελλάδα, στο μέτρο που έχει εμπλοκή και η Ελλάδα. Λοιπόν, και σ' αυτή την περίπτωση και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, η Κυπριακή Πολιτεία θα αποφασίσει και θα υπάρξει προηγούμενα συνεννόηση με την Ελλάδα.

Σας ευχαριστούμε πολύ.

Επηκολούθησε γεύμα εργασίας, στο οποίο παρεκάθησαν τα μέλη των αντιπροσωπειών των δύο χωρών.